

stavní, ježto podle onoho ustanovení zákona při dražbě dílů nemovitostních jest použití ustanovení o dražbě nemovitostí. V souzeném případě stěžovatel v přihlášce zcela výslovně prohlásil, že celou pohledávku přihlašuje k rozvrhu nejvyššího podání za polovice Josefa Č-a a že žádá uspokojení své pohledávky z této polovice, úroky a útraty pohledávek hotovým zaplacením a z kapitálu částku 10.000 Kč hotovým zaplacením a zbytek k převzetí vymáhajícím věřitelem. Tato přihláška nemůže mít jiný smysl, než, jak zcela jasně zní, a zejména nelze souhlasiti s názorem stěžovatelovým, že má prý ten smysl, že z vydražované a rozvrhované polovice Josefa Č-a požaduje vymáhající věřitel jen úroky a útraty a 10.000 Kč kapitálu a zbytek že ponechává na celé nemovitosti. Kdyby byl vymáhající věřitel takto svou přihlášku podal, byl by to tak vyjádřil a nebyl by uváděl, že celou pohledávku přihlašuje k tomuto rozvrhu a že svoluje, by vydražitel, kterým mohl býti rozuměn jen vydražitel prodané polovice, převzal zbytek kapitálu 55.000 Kč k dalšímu úrokování. Proti přihlášce, jak byla podána, ostatní věřitelé odpor nepodali, a soud prvé stolice zcela oprávněně přikázal celou tuto pohledávku, jak o to vymáhající věřitel žádal, z dražené polovice podle žádosti vymáhajícího věřitele úroky a útraty a částku 10.000 Kč k hotovému zaplacení a zbytek k převzetí.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu Spořitelny v M. změnil usnesení obou nižších soudů v ten rozum, že přikázal dovolací rekurentce i kapitálové částky 40.000 Kč a 25.000 Kč k hotovému zaplacení.

Důvody:

Podle § 222 ex. ř. jest simultanní pohledávky, o něž tu jde (§ 238 ex. ř.) zapraviti hotově z nejvyššího podání. Lze sice připustiti možnost výjimky z tohoto pravidla, avšak se zřetelem ke zřejmému účelu tohoto předpisu, spočívajícího právě v tom, aby závaznost simultanní byla odstraněna a aby bylo čeleno všem možným obtížím z povahy simultanního zavazení vyplývajícím, smělo by se tak státi rozhodně jen tehdy, kdyby v žádném směru nebylo pochybností. Tak tomu v souzeném případě nebylo, neboť přihláška nebyla zcela jasná a určitá, ale hlavně neobsahovala souhlas věřitelův, by druhý dlužník a jmenovitě také druhá polovice byly ze zavazení propuštěny. Neměl tedy soud první stolice vůbec přihlížeti k nepřípustnému jinak žádání knihovni věřitelky Spořitelny v M., nýbrž podle předpisu zákona přisouditi jí také kapitálové položky k hotovému zaplacení, jak se toho tato věřitelka domáhala také v eventuelním návrhu rekursním a pak v návrhu svého dovolacího rekursu.

Čís. 13622.

Popření pravosti konkursní pohledávky nevylučuje přípustnost žaloby o určení jejího popřené pořadí.

(Rozh. ze dne 8. června 1934, R I 637/34.)

Žalobce domáhal se žalobou u krajského soudu jako konkursního soudu proti správci podstaty firmy M. uznání pravosti své provisní po-

hledávky za sprostředkování objednávky zařízení prádelny ve výši 2.882.50 Kč v konkursu přihlášené a správcem podstaty popřené a uznání pořadí v I. třídě konk. věřitelů rovněž popřené. Žalobou podanou dne 24. května 1933 pod č. j. C III 815/33 u okresního soudu domáhal se týž žalobce proti firmě M., na jejíž jmění byl usnesením ze dne 26. května 1933 prohlášen konkurs, zaplacení provisní pohledávky rovněž za sprostředkování objednávky zařízení prádelny. Námitce zahájené rozepře soud první stolice vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud změnil napadené usnesení, pokud šlo o popřené pořadí, a zamítl v tomto směru námitku zahájené rozepře. Důvody: V obou sporech jde o tutéž pohledávku, avšak ve sporu dříve zahájeném předmětem sporu jest zaplacení pohledávky, tedy plnění, kdežto ve sporu novém jde o uznání pravosti pohledávky v konkursu správcem podstaty popřené a popřené jejího pořadí. Pro spor zahájený před prohlášením konkursu podle povahy věci jen o pohledávku samou zůstává příslušným soud, u kterého byla žaloba podána a netřeba podati žalobu novou, nýbrž jen návrh na pokračování v přerušeném sporu podle § 7 konk. ř. (§ 8 (3) odst. konk. ř.). Na spor již zahájený a vyhlášením úpadku přerušený se § 113 konk. ř. nevztahuje. Při pokračování v přerušeném sporu proti správci podstaty, jenž pohledávku popřel, změny původní žádosti o plnění v žádost o určení (§ 112 konk. ř.) není třeba, neboť změna žádosti v žádost určovací nastává sama sebou, je k ní přihlížeti z úřadu a není závady, by soud výrok rozsudku proti správci podstaty podle změny té neupravil (§ 405 c. ř. s.). Avšak konkursní soud je výlučně příslušný rozhodovati ve sporech o uplatnění popřených pohledávek (§ 113 konk. ř.) bezvýjimečně, pokud jde o spory o popřené pořadí sporných přihlášených pohledávek (§ 112 odst. (1) a (3) konk. ř.). O pořadí ve sporu dříve zahájeném žalováno býti nemohlo, a proto okresní soud, u kterého dříve o plnění bylo žalováno, pro spor o pořadí příslušným býti nemůže. Při různosti soudu procesního a konkursního je ovšem vésti zvláštní proces o pořadí. Pro spor o uznání pravosti pohledávky zůstává příslušným soud, u kterého žaloba již dříve byla podána, a spor o popřené pořadí byl zahájen teprve u soudu konkursního, dříve ještě zahájen nebyl a býti nemohl. Námitka žalovaného v prvním směru jest tedy odůvodněna, žaloba byla právem odmítnuta, pročez stížnosti v tomto směru nedůvodné nebylo vyhověno, v dalším směru, o popřené pořadí, spor dosud zahájen nebyl a proto bylo stížnosti odůvodněné vyhověno a rozhodnuto, jak shora uvedeno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu

a t o

ze správných důvodů napadeného usnesení, jež dovolacím rekuresem nebyly vyvráceny a k nimž se vzhledem k vývodům tohoto rekursu ještě dodává: Správce konkursní podstaty jest podle § 106 konk. ř. povinen přihlášené pohledávky zapsati v pořadí, jak k soudu došly, a vyhotovený seznam předložiti konkursnímu komisaři. Při zkušebním roku prozkoumávají se přihlášené pohledávky v pořadí, jak jsou zapsány do seznamu pohledávek a jest správce podstaty povinen vyjádřiti se určitě o pravosti

i o požadovaném pořadí každé přihlášené pohledávky bez jakékoliv výhrady (§ 107 odst. (2) a (3) konk. řádu). Z toho plyne, že i když správce konkursní podstaty neuzná pravost pohledávky, je přece povinen vyjádřiti se o jejím pořadí pro případ, že by ve sporu byla pravost pohledávky zjištěna. To plyne z § 112 konk. ř., podle něhož věřitelé, jichž pohledávky podle výsledku zkušebního roku jsou sporné co do pravosti nebo co do pořadí, mohou se dovolávati jejich určení žalobou, a z § 113 konk. řádu, který stanoví, že pro projednání a rozhodnutí sporů o pravost a o pořadí konkursních pohledávek je výlučně příslušný konkursní soud, ačt' s výjimkou § 115 konk. ř., kde ovšem podle povahy věci může jíti jen o určení pravosti pohledávek, takže pro spor o pořadí zůstane příslušným soud konkursní. Nevylučuje tudíž popření pravosti pohledávky přípustnost žaloby o určení pořadí. Zdánlivá nepravdivost tkví zde v tom, že oba nároky na určení nelze vymáhati jednou žalobou u téhož soudu, jak by tomu bylo, kdyby nebyl býval zahájen před vyhlášením konkursu spor o zaplacení nyní popřené pohledávky.

Čís. 13623.

Prorogační doložka v objednacím listě, jíž se kupitel pro případ sporu podrobil příslušnosti určitého soudu, vztahuje se i na žalobu, jíž se prodávatel na kupiteli po jeho jednostranném odstupu od kupní smlouvy podle čl. 355 obch. zák. domáhá vrácení již dodaného zboží.

(Rozh. ze dne 8. června 1934, R I 664/34.)

Podle závěrečných listů podrobily se strany pro případ sporu z obchodů, ujednaných závěrečnými listy, příslušnosti věcně příslušného soudu v J. Žalobu o vrácení dodaného zboží po odstupu kupitele od smlouvy zadal prodávatel na okresním soudě v J., jenž žalobu odmítl, vyhověv námitce místní nepříslušnosti. **R e k u r s n í s o u d** zamítl námitku místní nepříslušnosti. **D ů v o d y:** V souzeném případě odůvodnil prvý soud napadené usnesení názorem, že v případě, že objednáci list, obsahující doložku o prorogaci okresního soudu v J., pozbyl ve smyslu čl. 277 a 357 obch. zák. závaznosti, poněvadž žalující strana nedodržela přesně stanovené dodací lhůty, pozbývá účinnosti i ujednání o prorogaci a že žaloba o vrácení dodaného stroje na základě onoho závěrečného listu může býti podána jen u obecného soudu žalovaného. Názoru tomuto však nelze přisvědčiti, neboť ze závěrečných listů je zřejmo, že pro případ sporu z obchodů těmito závěrečnými listy ujednaného podrobují se strany výslovně pravomoci věcně příslušného soudu v J. I když tedy žalující strana, nedodrževši lhůtu v těchto závěrečných listech stanovenou, nemá podle čl. 357 obch. zák. již právo trvati na plnění ze smlouvy, tímto závěrečným listem sjednané, není tím řečeno, že i ujednání o příslušnosti soudů pozbylo účinnosti pro další spory z původního ujednání mezi stranami vzniklé, neboť z doslovu doložky nutno naopak vyvozovati, že i pro takové případy žalovaná strana se podrobila příslušnosti.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.